

A magyar Amphion

Konferencia Balassi Bálint halálának 400. évfordulóján



Esztergom, 1994. május 24–28.

A magyar Amphion

Konferencia Balassi Bálint halálának
400. évfordulóján

Esztergom, 1994. május 24–28.

Az erdéli asszony kezéről

Ha szinte érdemem nincs is arra nékem, hogy ő engem szeressen,
Csak áldott kezével, mint szép ereklyével, engem, mint kórt, illessen,
Légyek ferge rabja, bátor ne szolgálja, csak szinte el ne vessen!

Az maga elméjének gyors voltáról az szerelem miatt

Forr gerjedt elmémre, mint hangyafészekre, sok új vers, mint sok hangya,
Arra, mert szívemben gerjede szüntelen szerelmed tüzes langja,
Szózatod búm verő vigasságtételnek gyönyörű édes hangja.

Az Célia bánatjáról

Mint szép liliomszál, ha félbemetszve áll, fejét földhöz bocsátja,
Célia szép feje úgy áll lefigesztve, mert nagyon nagy bánatja,
Drágalátos könyve hull, mint gyöngy, görögve, vagy mint tavasz harmatja.

Bánja, hogy hajnalban kell az szerelmesétől elmenni

Hajnalban szépülnek fák, virágok, füvek, harmaton ha nap felkél,
Cseng szép madárszózat, vígan sétál sok vad, reggel, hogy elmúlt éjfél,
Újul zöld bokor is, de nékem akkor is dolgom csak gond, bú, veszél.

Fulviáról

Lettovább Júliát s letinkább Céliát ez ideig szerettem,
Attól keservesen s ettől szerelmesen vígan már búcsút vettem,
Most Fulvia éget, ki ér bennem véget, mert tüzén meggerjedtem.

A konferenciát rendezi

a Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtudományi Intézetének
Reneszánsz Osztálya, valamint
az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kara
Magyar Irodalomtörténeti Intézetének (Budapest),
a József Attila Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának (Szeged),
a Kossuth Lajos Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának (Debrecen),
a Janus Pannonius Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának (Pécs),
az Eötvös Loránd Tudományegyetem Tanárképző Főiskolájának (Budapest)
Régi Magyar Irodalomtörténeti Tanszéke, továbbá
a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kara (Budapest),
a Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Kara (Budapest),
Esztergom Város Önkormányzata
és az esztergomi Balassa Bálint Társaság

Előkészítő Bizottság

Nemeskürty István elnök

Szabó Géza (Budapest, ELTE BTK) tudományos titkár
Sántha Teréz (Budapest, ELTE Egyetemi Könyvtár) szervező titkár
Visóczki Istvánné (Budapest, MTA Irodalomtudományi Intézet) gazdasági vezető

Balázs Mihály (Szeged, JATE BTK)
Bitskey István (Debrecen, KLTE BTK)
Horváth István (Esztergom, Balassa Bálint Múzeum)
Jankovics József (Budapest, MTA Irodalomtudományi Intézet)
Koditek Pál (Esztergom, Gran Tours)
Kőszeghy Péter (Budapest, MTA Irodalomtudományi Intézet)
Nagyfalusi Tibor (Esztergom Város Önkormányzata)
Pifkó Péter (Esztergom, Balassa Bálint Társaság)
Pirnát Antal (Pécs, JPTE BTK)
Tarnai Andor (Budapest, ELTE BTK)



A konferencia fővédnöke

Göncz Árpád, a Magyar Köztársaság elnöke

Védnökei

Mádl Ferenc, a Magyar Köztársaság művelődési és közoktatási minisztere
Für Lajos, a Magyar Köztársaság honvédelmi minisztere
Kosáry Domokos, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke
Paskai László, bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek
Hegedűs Loránt, a Magyarországi Református Egyház Zsinatának lelkeszi elnöke
Harmati Béla, a Magyarországi Evangélikus Egyház püspök elnöke
Tornai József, a Magyar Írószövetség elnöke
Kovács György Zoltán, a Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés elnöke
Könözsy László, Esztergom város polgármestere

A konferencia támogatói

Balassi Kiadó
Esztergom Város Önkormányzata
Komárom-Esztergom Megye Közgyűlése
Magyar Hitel Bank „Művészeti Alapítványa”
Lakitelek Alapítvány
Magyar Kultúra Alapítvány
Magyar Nemzeti Bank
Magyar Tudományos Akadémia
Művelődési és Közoktatási Minisztérium, Könyv, Lap és Irodalmi Főosztály
Nemzeti Kulturális Alap
Nemzetközi Alapítvány a Magyar Oktatás, Kutatás és Fejlesztés Támogatásáért
(International Foundation for Hungarian Education, Research and Development)
Pro Renovanda Cultura Hungariae Alapítvány
Tokaj Kereskedőház Rt.
Végtelen úton... Alapítvány
Volánbusz Közlekedési Rt.

A konferencia színhelye: Esztergom, Technika Háza (Imaház u. 2.)
A regisztrálás 1994. május 24-én, délelőtt 10 órától délután 3 óráig tart.

Program

május 24., kedd, délután 3 óra

MEGNYITÓ

Beszédet mond:

Bodnár György, az MTA Irodalomtudományi Intézete igazgatója
Könözsy László, Esztergom város polgármestere

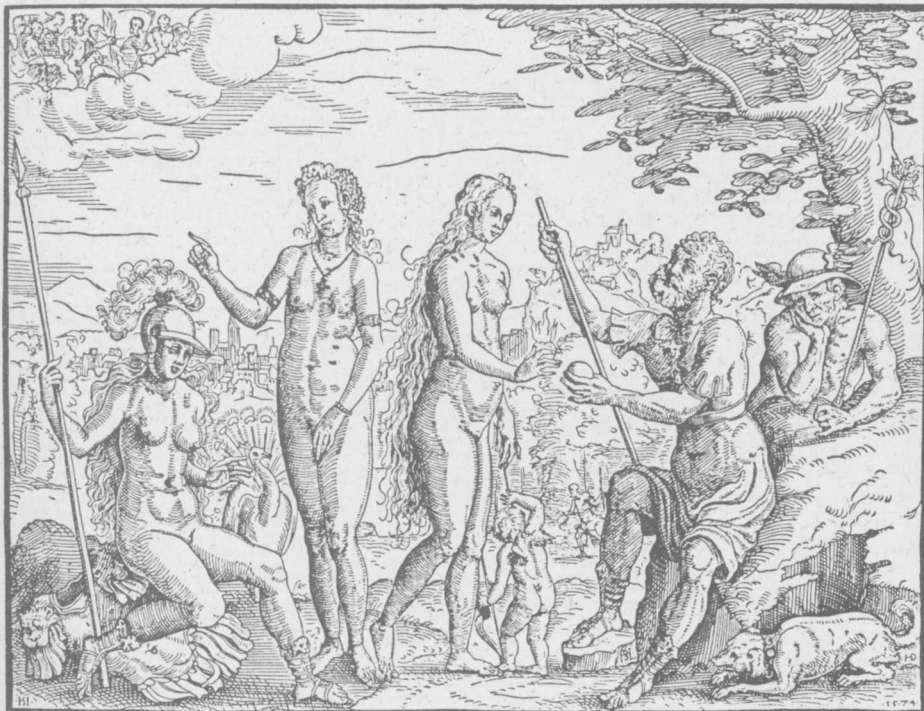
ELSŐ ÜLÉS

Elnök: Jankovics József

Bitskey István: *Balassi-értelmezések egy évszázad alatt*
Horváth Iván: *A 16–17. század fordulója: fordulat a poétikában*

vita

este 1/2 8 óra: A Vármúzeum bejárati csarnokában fogadást ad Könözsy László, Esztergom város polgármestere. Közreműködik Kuncz László és a Kecskés Együttes, valamint a Balassi Bálint énekmondó verseny győztese. A „borivóknak valóról” a Tokaj Kereskedőház Rt. gondoskodik.



május 25., szerda, délelőtt 9 óra

MÁSODIK ÜLÉS

Elnök: Horváth Iván

Szigeti Csaba: *A mesterséges Balassi-strófa*
Szentmártoni Szabó Géza: *Balassi kötetkompozíciójának rejtelmei*
Vadai István: *Balassi Bálint fajtalan éneki*

szünet

Tóth Tünde és Bíró Gyöngyi: *Balassi versgyűjteményének rekonstrukciója*
Ötvös Péter: „Az három első himnusa”
Zemplényi Ferenc: *A szerkesztett verskötet megjelenése az európai irodalomban*

vita

délután 1 és 3 óra között ebédszünet

május 25., szerda, délután 3 óra

HARMADIK ÜLÉS

Elnök: Bitskey István

Téglásy Imre: *Balassi verseinek argumentumai*
Sudár Balázs: *Ásík-költészet Magyarországon*
P. Vásárhelyi Judit: *Balassi zsoltárparafrázisainak forrásai*

szünet

Kruppa Tamás: *A Tíz okok megjelenésének hátteréről*
Csonka Ferenc: *A Campianus-fordítás*
Hargittay Emil: *A Campianus-fordítás és Pázmány írói pályakezdése*

vita

esti időpontban: Ruttner Tamás: *Számítógépes interpretációs módszer alkalmazása Balassi verseire*

A konferencia szüneteiben, különteremben:

Szedmák Sándor: *Számítógépes szövegbank bemutatása (off-line)*

este 6 óra: Keresztény Múzeum (Berényi Zs. u. 2.):

Prokopp Mária: *A korabeli honi festészet és Balassi verseinek kapcsolata*

este 7 óra: Esztergomi séta Balassi sebesülésének helyétől, a víziváros falától a Szent Tamás-hegy tetejére (Horváth István vezetésével). – Varjas Béla sírjának megkoszorúzása az esztergomi temetőben.

május 26., csütörtök, reggel 3/4 6 óra – este 1/2 11 óra

EGÉSZNAPOS KIRÁNDULÁS

reggel 3/4 6 óra: Indulás a Bástyá Áruház elől. Esztergom – Basaharc – átkelés a réven Szobra – Ipolyság – Zólyom – Besztercebánya – Breznóbánya – Hibbe.

délután 1 óra: Emlékünnepség a hibbei római katolikus templomban, Balassi Bálint, Balassi Ferenc és szülei nyughelyén. Előtte zene a templom előtti téren (*Musica Historica Együttes*). A résztvevőket köszönti Karol Petrula, hibbei polgármester, és Sunyovszky Sylvia, a pozsonyi Magyar Kulturális Központ igazgatónöje. A konferencia résztvevői nevében beszédet mond Szabó Géza. Koszorúzás a templomban. Egyházi megemlékezést tart a révkomáromi Sztjahula Lucián bencés atya (magyarul), és Jozef Dzurek hibbei plébános (szlovákul).

délután 3 óra: Liptóújvár megtekintése.

délután 4 óra: Hazaindulás. Liptóújvár – Rózsahegy – Besztercebánya – Zólyom – Ipolyság – Nagymaros – átkelés a réven Visegrádra.

este 8 óra körül: Vacsora a visegrádi Sirály Étteremben.

este 1/2 11 óra körül: Visszatérés Esztergomba.





FRANCISCVS BALASSA DE GYARMATH
ÆTATIS SVÆ XXIX.





VALENTINVS BALASSA DE GYARMATH
ÆTATIS SVÆ XXXIII.



május 27., péntek, délelőtt 1/2 10 óra

NEGYEDIK ÜLÉS

Elnök: Balázs Mihály

Csörsz Rumen István: *A Balassi-strófa Közép-Európa zenetörténetében*
Király Péter: *Balassi és Regnart*
Faragó József (Kolozsvár): *Balassi román nótajelzéseinek háttere a román és a magyar folklórban*

szünet

Hegedűs Attila: *Balassi nyelvjárása*
Orlovsky Géza: „*Mondják jövendölők...*”
Bollók János: *Balassi csillagai és planétái*
Varga Dezső: *A Balassi-portré restaurálása*

vita

délután 1 és 3 óra között ebédszünet

május 27., péntek, délután 3 óra

ÖTÖDIK ÜLÉS

Elnök: Tarnai Andor

Pirnát Antal: *A zólyomi kaland*
Ludányi Mária: *Felvidéki költőifjak, Margaréták, Zsófiák...*
Gömöri György (Cambridge): *Adalékok Balassi János és Bálint lengyel kapcsolataiboz*
Ślaski, Jan (Varsó): *Balassi és a lengyelek*

szünet

Dávid Géza: *Balassi János török kapcsolatai*
Font Zsuzsa: *Balassi János alumnusai*
Szabó András: *Balassi Bálint és öccse Nürnbergben (1565–1577)*

vita

este 1/2 8 óra: Vitéz János Római Katolikus Tanítóképző Főiskola díszterme (Majer I. u. 1–3.): Hangverseny az *Ars Renata*, a *Vagantes*, a *Musica Historica* együttesek és Kobzos Kiss Tamás közreműködésével.

május 28., szombat, délelőtt 9 óra

HATODIK ÜLÉS

Elnök: Szabó Géza

Kőszeghy Péter: *Balassi mitológiája, avagy az első költő*

Bencze Balázs: *Tinóditól Balassáig*

Küllös Imola: *Balassi-strófák egy múlt századi vőfély-kötetben*

szünet

Horváth István: *Esztergom 1594-es ostroma*

Ortutay András: *Az Esztergomi Főkáptalan levéltárának Balassa-forrásai*

Pifkó Péter: *A Gyarmati Balassi nemzetség címere és genealógiája*

vita

délután 1 és 3 óra között ebédszünet

május 28., szombat, délután 3 óra

HETEDIK, ZÁRÓ ÜLÉS

Elnök: Kőszeghy Péter

Bartók István: „...*habet etiam suas inventiones rhetorica*” – *Balassi inventio poeticája*

Heltai János: *Buchanan Jephtese*

Szilasi László: *Nyakvers*

vita, majd a konferencia zárása

délután 6 óra: Koszorúzási ünnepség Balassi Bálint szobránál. Beszédet mond Jankovics József, az MTA Irodalomtudományi Intézete Reneszánsz Osztályának vezetője, Zalán Tibor költő és Horváth István, az esztergomi Balassa Bálint Múzeum igazgatója.

este 8 óra: Búcsúvacsora tokaji borral, a Prímás Pincében (Várhegy). Záró fogadást ad Kovács György Zoltán, a Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés elnöke. Közreműködik Kuncz László és L. Kecskés András.

május 29., vasárnap reggel

hazautazás

Írásban kért előadások:

- Alexa Károly: *A szemöldök és az új*
Balázs Mihály: *Brutus János Mihály Wesselényi Ferencnek ajánlott műve a házastársi kötelességekről (1583)*
Barlay Ö. Szabolcs: *Balassi konverzióinak állomásai*
Bogoly József Ágoston: *A századforduló Balassi-képe*
Di Francesco, Amedeo (Nápoly): *Balassi Bálint és a szerelem filozófiája*
Dobrovits Mihály: *Balassi török bejtjei*
Dukkon Ágnes: *Élmény és konvenció (A szenvedés és a szerelem képei Balassinál)*
V. Ecsedy Judit: *Balassi istenes énekei második bártfai kiadásának kormeghatározása*
Hangay Zoltán: *„Adta volna az Úristen, annyi bor ne lett volna az táborban” (Levelek a tizenöt éves háború kezdetéről. 1593–1594)*
Z. Héjjas Eszter: *Esztergom az egykori sajtóban*
Kádár Zoltán: *Balassi bölényfejes címere*
Kilián István: *Versszerző praktikák nyomai Balassi költészetében*
Kovács József László: *Batthyanyana*
Kovács Zsuzsanna (Varese): *Petrarkista elemek Balassi költészetében*
Mikó Árpád: *XVI. századi síremlékek és síremlékállítási szokások*
A. Molnár Ferenc: *Nyelvi és művelődéstörténeti magyarázatok Balassi műveibez*
Monok István: *A Balassi-kortárs magyarországi nemesség olvasmányműveltsége*
Nagy László: *Kortársi életesmények és életérzések Balassi katonaverseiben*
Nuzzo, Armando (Róma): *Kiadatlan olasz forrás Balassi baláláról*
Seres Andrea: *Balassi Bálint alakja a regényes és a színpadi irodalomban*
Szabó István, Lantos: *Madrigálkomédia, avagy a pásztorjáték zenés színrevitelének szempontjai*
Szöllősi Tibor (Técső): *Balassi Huszton*
Tkačiková, Eva (Pozsony): *Love poetry in Slovakia and Bálint Balassi's inspirations*
Urban, Wacław (Varsó): *Balassi Bálint lengyelországi ismerősei*
Vajda György Mihály: *A szerelem költői (Secundus, Ronsard stb.)*
Zombori István: *Magyarország képe a XVI. századi spanyol költészetben*



A Balassi-évforduló kiadványai és néhány rendezvénye

- Balassi Bálint versei.* Bp., 1993., utánnomás: Bp., 1994. Balassi Kiadó.
Janus Pannonius és Balassi Bálint válogatott költeményei. Bp., 1994. Unikornis Kiadó.
Balassi Bálint különb-különb féle énekei. 1993. Musica Historica Együttes (hangkazetta 25 énekelt Balassi-verssel).
Balassi restaurált portréjáról képeslap. A Szelényi Ház kiadása.
„Bálint, nevezetben ki voltál Balassa”. Magyar költők versei Balassi Bálintról. Bp., 1994. A PIM kiadása.
Stoll Béla: *Balassi-bibliográfia.* Bp., 1994. Balassi Kiadó.
Bálint Balassi: *Poemes choisis.* (Balassi válogatott versei Lucien Feuillade fordításában, Jean-Luc Moreau előszavával, kétnyelvű kiadás.) Bp., 1994. Balassi Kiadó.
Balassa Bálintnak istenes éneke. Bécs, 1633. (Hasonmás kiadás Armando Nuzzo kísérelő tanulmányával.) Bp., 1994. Balassi Kiadó.
Rimay János: *Balassi-epicédium.* Vizsoly, 1596. (Hasonmás és rekonstrukció.) A Balassi-konferencia kiadványa.
Balassa- (Radvánszky-) kódex. (Hasonmás kiadás, új betűhív átirattal.) Balassi Kiadó.
Szentmártoni Szabó Géza: *Balassi-kronológia.* Balassi Kiadó.
A magyar Amphion. A Balassi-konferencia előadásai.
Campianus Edmondnak... tíz magyarul írott okai. (Balassi Bálint és Dobokai Sándor fordítása.) Bécs, 1607. (Hasonmás.) Universitas Alapítvány.
Balassi-versek lengyel fordításban. (Teresa Worowska, Jerzy Litwiniuk és mások munkája.)
Balassi-versek olasz fordításban. (Armando Nuzzo munkája.)
Balassi-versek román fordításban. (Gheorghe Moldovan munkája.)
Balassi-versek szlovák fordításban. (Vojtech Kondrót munkája.)
Balassi Bálint: *Ékes énekek.* A *Vagantes Együttes* kazettája és CD-lemeze.

1994. május 19-én a Magyar Posta 19 Ft névértékű bélyeget jelentet meg Balassiról (Pásztor Gábor rajzával). Első napi bélyegzés két helyütt lesz: május 19-én Budapesten, a Petőfi Irodalmi Múzeumban, valamint május 24-én és 28-án, az esztergomi Technika Házában, a konferencia színhelyén.

A MATÁV Rt. júliusban Balassi arcképét, címerét és saját kezű verskézirátát ábrázoló telefonkártyát bocsát ki.

1994. május 30-án, hétfőn este 8 órakor a Pesti Vigadó Hangversenytermében: *A magyar Amphion. Emlékest Balassi Bálint halálának 400. évfordulóján.* Az MTA Irodalomtudományi Intézete Reneszánsz Osztálya és a Nemzeti Filharmónia közös rendezvénye.

Világbíró szerelem. Balassi Bálint 1554–1594. Emlékkiállítás. Petőfi Irodalmi Múzeum. 1994. február 14. – október 31.

A résztvevők névsora

- Ajkai Alinka (Budapest)
Andorka Kriszta (Budapest)
Balassa János (Budapest)
Balassa Zoltán (Kassa)
Balázs Mihály (Szeged)
Bambuk László (Budapest)
Bandi Irén (Sepsiszentgyörgy)
Bányai Éva (Szeged)
Bárczi Ildikó (Budapest)
Bárdos István (Esztergom)
Bartók István (Budapest)
Basa Katalin (Budapest)
Békési Gábor (Miskolc)
Bencze Balázs (Budapest)
Bene Sándor (Budapest)
Benke Anna (Budapest)
Besze Barbara (Pécs)
Bilkay Viktória (Miskolc)
Bíró Gyöngyi (Szeged)
Bitskey István (Debrecen)
Blandl Borbála (Pécs)
Bodnár György (Budapest)
Bodor Tamás (Budapest)
Bollók János (Budapest)
Breznay Márta (Budapest)
Czibula Katalin (Budapest)
Császtvay Tünde (Budapest)
Csonka Ferenc (Budapest)
Csörsz Rumen István (Budapest)
Dávid Géza (Budapest)
Deé Nagy Anikó (Marosvásárhely)
Dékány Vilmos (Esztergom)
Demeter Ignác (Kolozsvár)
Demeter Júlia (Budapest)
Dian Viktória (Budapest)
Didits Dénes (Szeged)
Dobolán Katalin (Budapest)
Dukkon Ágnes (Budapest)
Durányik Réka (Pécs)
Ecsedy Judit (Szeged)
Egyed Emese (Kolozsvár)
Erdei Klára (Kiel)
Erdei Tamás (Szeged)
Faragó József (Kolozsvár)
Farkas Gábor (Budapest)
Fekete Zoltán (Pécs)
Feuillade, Lucien (Párizs)
Font Zsuzsa (Szeged)
Frehr Ágnes (Budapest)
Gábor Csilla (Kolozsvár)
Gere Zsolt (Szeged)
Gergely Zita (Budapest)
Gerliczki András (Nyíregyháza)
Glück József (Budapest)
Gottweisz Tímea (Budapest)
Gömöri György (Cambridge)
Graciotti, Sante (Róma)
Hajdú Jenő (Budapest)
Hámori Péter (Budapest)
Hangay Zoltán (Budapest)
Hargittay Emil (Budapest)
Hausner Gábor (Budapest)
Havas Petra (Budapest)
Hegedús Attila (Budapest)
Heltai János (Budapest)
Hernádi Réka (Budapest)
Holl Béla (Budapest)
Horváth Gyöngyi (Szeged)
Horváth István (Esztergom)
Horváth Iván (Budapest)
Horváth Tamás (Pécs)
Horváth Zsuzsanna (Budapest)
Húbert Ildikó (Budapest)
Hungler Tímea (Budapest)
Husová, Marcella (Prága)
Imre Mihály (Debrecen)
Jablonzay Tímea (Budapest)
Jäger Veronika (Budapest)
Jankovics József (Budapest)
Jankovits László (Pécs)
János István (Nyíregyháza)
John Orsolya (Pécs)
Káldos János (Budapest)
Karafiáth Judit (Budapest)
Kárszb Magdolna (Pécs)
Kecskeméti Gábor (Budapest)
Kereszty Ágnes (Budapest)
Kerezi Csaba (Budapest)
Keserű Bálint (Szeged)
Keserű Gizella (Szeged)
Kilián István (Budapest)
Király Péter (Kaiserslautern)
Kiss Ágnes (Budapest)
Kiss Karola (Szeged)
Knapp Éva (Budapest)
Komlovszki Tibor (Budapest)
Kovács Ágnes (Szeged)
Kovács József László (Miskolc)
Kószeghy Péter (Budapest)
Kruppa Tamás (Szeged)
Küllös Imola (Budapest)
Lahdelma, Tuomo (Jyväskylä)
Lázár István (Szeged)
Lekli Márta (Budapest)

Ligeti Nóra (Debrecen)
Lohr Szonja (Budapest)
Lőrincz Éva (Budapest)
Ludányi Mária (Eger)
Luffi Katalin (Sepsiszentgyörgy)
Mári Sándor (Budapest)
Máté Györgyi (Pécs)
Maurer Zsuzsa (Budapest)
Melczer Tibor (Budapest)
Mészöly Zsuzsa (Budapest)
Molnár Ágnes (Budapest)
A. Molnár Ferenc (Debrecen)
Molnár Zsolt (Pécs)
Monok István (Szeged)
Moreau, Jean-Luc (Párizs)
Móser Zoltán (Bicske)
Műszka Ibolya (Budapest)
Nagy Enikő (Budapest)
Nagy Eszter (Budapest)
Németh Csaba (Pécs)
Németh S. Katalin (Budapest)
Nikolaeva, Irina (Budapest, CEU)
Nuzzo, Armando (Róma)
Nyáry Krisztián (Pécs)
Nyerges Judit (Budapest)
Oláh Szabolcs (Debrecen)
Orlovsky Géza (Budapest)
Oroszi Zsuzsanna (Budapest)
Ortutay András (Esztergom)
Ötvös Péter (Bécs)
Paczolay Péter (Budapest)
Pajorin Klára (Budapest)
Pálfi Norbert (Budapest)
Papp Andrea (Debrecen)
Papp Noémi (Miskolc)
Pataki Zita (Budapest)
Pethó Tibor (Budapest)
Petrekanics Mariann (Szeged)
Petrőczy Éva (Budapest)
Pifkó Péter (Esztergom)
Pintér Márta Zsuzsanna (Budapest)
Pirnát Antal (Budapest)
Pomázi Gyöngyi (Budapest)
Pomogáts Béla (Budapest)
Pongrácz Mária (Budapest)
Praznovszky Mihály (Budapest)
Prokopp Mária (Budapest)
Radnai Imre (Budapest)
Radvánszky Anikó (Budapest)
Ratzky Rita (Budapest)
Ridovics Anna (Budapest)
Ritoókné Szalay Ágnes (Budapest)
Ruttner Tamás (Budapest)
Sallay Géza (Budapest)
Sántha Teréz (Budapest)

Sárközy Péter (Róma)
Séhelyi Erika (Budapest)
Ślaski, Jan (Varsó)
Steiner Endréné (Budapest)
Steklács János (Pécs)
Sudár Balázs (Budapest)
Szabó Ágnes (Szeged)
Szabó András (Budapest)
Szabó Beáta (Debrecen)
Szabó Dániel (Szeged)
Szabó Géza, Szentmártoni
(Budapest)
Szabó István, Lantos (Budaörs)
Szabó Péter (Budapest)
Száraz Katalin (Budapest)
Szederkényi Éva (Budapest)
Szedmák Sándor (Székesfehérvár)
Szentirmai Dóra (Pécs)
Szeverényi Sándor (Szeged)
Szigeti Csaba (Szeged)
Szilasi László (Szeged)
Szőnyi György Endre (Szeged)
Takács József (Budapest)
Takács Márta (Budapest)
Tarczali Andrea (Budapest)
Tarnai Andor (Budapest)
Téglásy Imre (Budapest)
Thimár Attila (Budapest)
Tomiš, Karol (Pozsony)
Tóth Ágnes (Kolozsvár)
Tóth Ida (Budapest)
Tóth Ildikó (Debrecen)
Tóth Ildikó (Szeged)
Tóth Katalin (Szeged)
Tóth Orsolya (Pécs)
Tóth Tünde (Szeged)
Tóth Zs. Izabella (Budapest)
Tüskés Gábor (Budapest)
Uray Piroska (Budapest)
Urban, Wacław (Krakkó)
Üveges Tamás (Budapest)
Vad Sándor (Nyíregyháza)
Vadai István (Szeged)
Varga Dezső (Esztergom)
Vári Nagy Melinda (Pécs)
Várkonyi Csaba (Budapest)
P. Vásárhelyi Judit (Budapest)
Veszer Ágnes (Budapest)
Virágh László (Budapest)
Visóczki Istvánné (Budapest)
Zalán Tibor (Budapest)
Zemplényi Ferenc (Budapest)
Zöld Éva (Szeged)
Zvara Edina (Szeged)
Zsitnyányi Ildikó (Budapest)

A magyar Amphion:

Rimay János nevezte így Balassi Bálintot emlékversében. Míképpen a görög mitológiabéli Amphion aranylantjának szavára Théba városának fala a szertesztét heverő kövekből magától felépült, Balassi is úgy teremtette meg költői tehetségével az előző kor szétszórt építőelemeiből a magyar poézist. Ez a cím egyben arra is utal, hogy Balassi költészetében a jellegzetesen magyar és a közös európai hagyomány és szellemiség szorosan egybefonódik.

A programfüzet illusztrációi:

A címlap, Balassi Bálint arcképének és egyetlen saját kezű verskéziratának felhasználásával, Szabó Géza terve alapján készült. (Az 1994 februárjában, Varga Dezső által restaurált festményről a fényképet Mudrák Attila készítette. A verskéziratot az Országos Levéltár őrzi.)

Paris útélete: 1583-ban kiadott egyleveles német nyomtatvány fametszete. Hans Lautensack festménye alapján készítette Hieronymus Deckinger, 1574-ben.

A hárfáján játszó Dávid király: Georg von Anhalt: Auslegung des Sechszehenden Psalms. Leipzig, 1553. (H. Brosamer fametszete 1552-ből.)

Balassi Bálint (Zólyom, 1554. október 20. – Esztergom, 1594. május 30.) és

Balassi Ferenc (Zólyom, 1563. március 6. – Monostorpályi, 1594. július 22.):

A két arcképet Meszlényi Attila rajzolta, a fivéreket ábrázoló, XVII. század közepi festmények alapján. (Balassi Bálint portréja az Esztergomi Keresztény Múzeum tulajdona, Balassi Ferencé pedig a Magyar Történelmi Képcsarnoké.)

Amphion: Costalius, Petrus: Cum narrationibus philosophicis. Lugduni, 1555.
(A kép a kötet 95 emblémájának egyike, In Amphionem. Pax. címmel.)

A hátsó borítón látható címer és feljegyzés Hans von Braun emlékkönyvében található és Balassi Bálint kezétől származik (Gömöri György felfedezése). Lelőhelye: Biblioteka Uniwersytecka kéziratára, Wrocław, jelzete: Acc. 1969/kn. 154.

A felvételt Krzysztof Burski készítette.

Kiadta az MTA Irodalomtudományi Intézete Reneszánsz Osztálya

Felelős kiadó Jankovics József

Összeállította Szabó Géza

Szedte és tördelte a Balassi Kiadó

Felelős vezető Kószeghy Péter igazgató

Készült az MTI Nyomdában

Felelős vezető Bíró László



Vita, quae fato debetur, patriae saluti solvatur!
[Életünket, amellyel sorsunknak tartozunk, fordítsuk a haza üdvére!]

Valentinus Balassy
de Gyarmath LBDG